

BRAZILIJOS VYSKUPAI LANKĖSI LIETUVOJE

Raportžas iš juostelės – išverstas iš portugaly kalbos ir paruoštas spaudai p. Janinos Valavičienės.

Išsamesnis pasikalbėjimas Kaune

Sekančią dieną anksti rytą išvažiavome į Kauną. Arkivyskupas Vladislovas Pavilionis jau laukė mūsų Kurijos patalpose. Kartu su juo buvo vyskupas pagalbininkas Juozas Preikšas. Atlaikėme Šv. Mišias

“Kokią kalbą vartojote Lietuvoje?” buvo užklaustas Dom Luciano. “Oh – tęsė toliau Dom Luciano, “Lietuvoje mes kalbėjome visomis kalbomis: lotyniškai, itališkai, angliškai, vokiškai; ten esantis vertėjas rusas buvo tikrai nebereikalingas. Daug pasakojau jiems apie lietuviškas parapijas São Paulo mieste, apie Vila Zelinoje gyvenančius lietuvius, jų veiklą, Švento Kazimiero Parapiją, apie Maldos Dieną už Lietuvą, kuri jau yra įvesta į Brazilijos Katalikų liturginį kalendorių, apie lietuvių katalikų informacinę medžiagą, kurią gauname iš Šv. Kazimiero Parapijos ir išdaliname Brazilijos Vyskupijoms. Buvo ilgas ir įdomus pasikalbėjimas. Stengiausi perduoti visas žinias, kurias buvau surinkęs prieš važiudamas į Lietuvą. Valgėme pietus Seminarijos profesorių valgomajame. Sėdėjau tarp abiejų vyskupų, vienoj pusėj Arkivyskupas Pavilionis, o kitoj vyskupas Preikšas. Sovietų valdžios atstovas sėdėjo kartu prie bendro stalo, bet po pietų matydamas, kad esąs ne taip jau reikalingas vertimams daryti, pasitraukė. Po pietų prie kavos mūsų pasikalbėjimas tęsėsi toliau. Grupė jau buvo mažesnė: trys Lietuvos Vyskupai ir mes dviese. Pasikalbėjimas buvo labai įdomus ir svarbus. Svarbiausia išklausėme skundus ir nepasitenkinimus. Lietuvos Vyskupai sakė, kad reikia žinoti, jog nėra viskas taip paprasta ir lengva, kaip atrodo; turime dar 3 kunigus suimtis, kurie turėtų būti paleisti. Dar turime uždarytas bažnyčias, svarbiausia tai Šv. Kazimiero bažnyčia ir Vilniaus katedra. Kas liečia kunigų Seminariją, kuri yra išlaikoma grynai tikinčiųjų, atrodo, bent šiuo metu, truputį geriau: padidėjo seminaristų skaičius, profesoriai daugiau vieningi. Seminarija yra išlaikoma dėka didelio tikinčiųjų dosnumo. Per metus yra vykdomos tam tikslui dvi didelės rinkliavos. Didelė problema yra žodis. Negalime sakyti tą, ką galvojame, – darome ką galime. Klausėme, ar galime siųsti knygas į Seminariją;

S. PAULO TARPTAUTINIS AEROUOSTAS GUARULHOS: kun. Petras Rukšys ir kun. Pranas Gavėnas sutinka Brazilijos Vyskupų Konferencijos (CNBB) pirmininką DOM LUCIANO MENDES DE ALMEIDA sugrįžusį iš kelionės po Sovietų Sąjungą ir Lietuvą.

Nuotrauka padaryta FOLHA DE S. PAULO dienaščio reporterio Paulo Ceriani, kuriam dėkojame už nuotraukų siuntimą ML-ai.

atsakė, kad ne, reikėtų pirma siųsti Vyskupui į Kuriją. Pasiteiravome apie katalikus Gudijoje ir Ukrainoje, gavome mums reikalingas informacijas. Prižadėjome, nuvykę į Maskvą, padaryti oficialų pareiškimą apie Lietuvos bažnyčių stovį ir kitus sunkumus. Buvo labai svarbus ir reikšmingas susitikimas ir žinių pasikeitimas Kaune su Lietuvos vyskupais. Grįžome į Vilnių ir dar kartą bandėme aplankyti Šv. Kazimiero bažnyčią; ir nežiūrint, kad buvo mums pažadėta, jog bus atidaryta atsilankymui, šventovė liko uždara. Su Vilniaus vyskupijos administratorium mons. Gutausku neteko pasimatyti. Buvo pranešta, kad jis būsiąs išvykęs į Lenkiją. Kadangi jis yra jau senesnio amžiaus, tai laukiama, kad bus pakeistas.

Iš Vilniaus traukiniu išvykome atgal į Maskvą.

Ginčias su reporteriais

Prieš išvažiuojant iš Vilniaus, mus apspito reporteriai, norėdami išgirsti mūsų pasisakymus. Skundėmės dėl uždarytų bažnyčių. Teisinosi (reporteriai), sakydami jog visos bažnyčios priklauso valdžiai; kad valdžia paskiria tiek bažnyčių tikintiesiems, kiek reikalinga. Dėito likusios bažnyčios yra laikomos uždarytos. Kadangi reikia gerbti ateistų teises, kurie neturi tikėjimo, o jie taip pat reikalauja

kultūrinių įrengimų, užtat tam tikros bažnyčios yra paverstos į muziejus ir paveikslų galerijas. Užginčijome jų (reporterių) argumentus, užklausdami kodėl nėra statomos naujos bažnyčios naujuose priemiesčiuose, didėjant tikinčiųjų skaičiui. Atsakymo negavome. Užprotestavome prieš Šv. Kazimiero bažnyčios pavertimą ateizmo muziejumi, kadangi tai yra gryna tikejimo profanacija. Vienas iš reporterių pasidrasinęs, sureagavo: “Niekada Lietuvoje niekad nėra prašęs, kad Šv. Kazimiero bažnyčia būtų gražinta”... – Aš (Dom Luciano) atsakiau: “Bet Jūs, pone reporteri, nemanote, kad aš patikėsiu į tokį atsakymą”... O Katedra? , O Seminarija? Vienuolynai, Vienuolių Ordinai, o laisvų švento žodžio platinimui? – Aišku, atsakymo negavome.

Reikšmingos dienos Maskvoj

Grįžome atgal į Maskvą su lietuviškų gėlių puokšte ir daugybe įspūdžių. Sekančios 2 dienos Maskvoje buvo labai svarbios, reikšmingos, reikalaujančios daug atydumo ir darbo. Mes jau nebevome toki naivūs. Jau daug daugiau žinojome ir buvome matę.

Pirmas susitikimas įvyko su Religijos Reikalų Valdyba, kuri priklauso tiesiogiai Sovietų Sąjungos Ministerių Tarybai Tame susirinkime dalyvavo keturi patys

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz. 500,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cz. 30,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 10,00

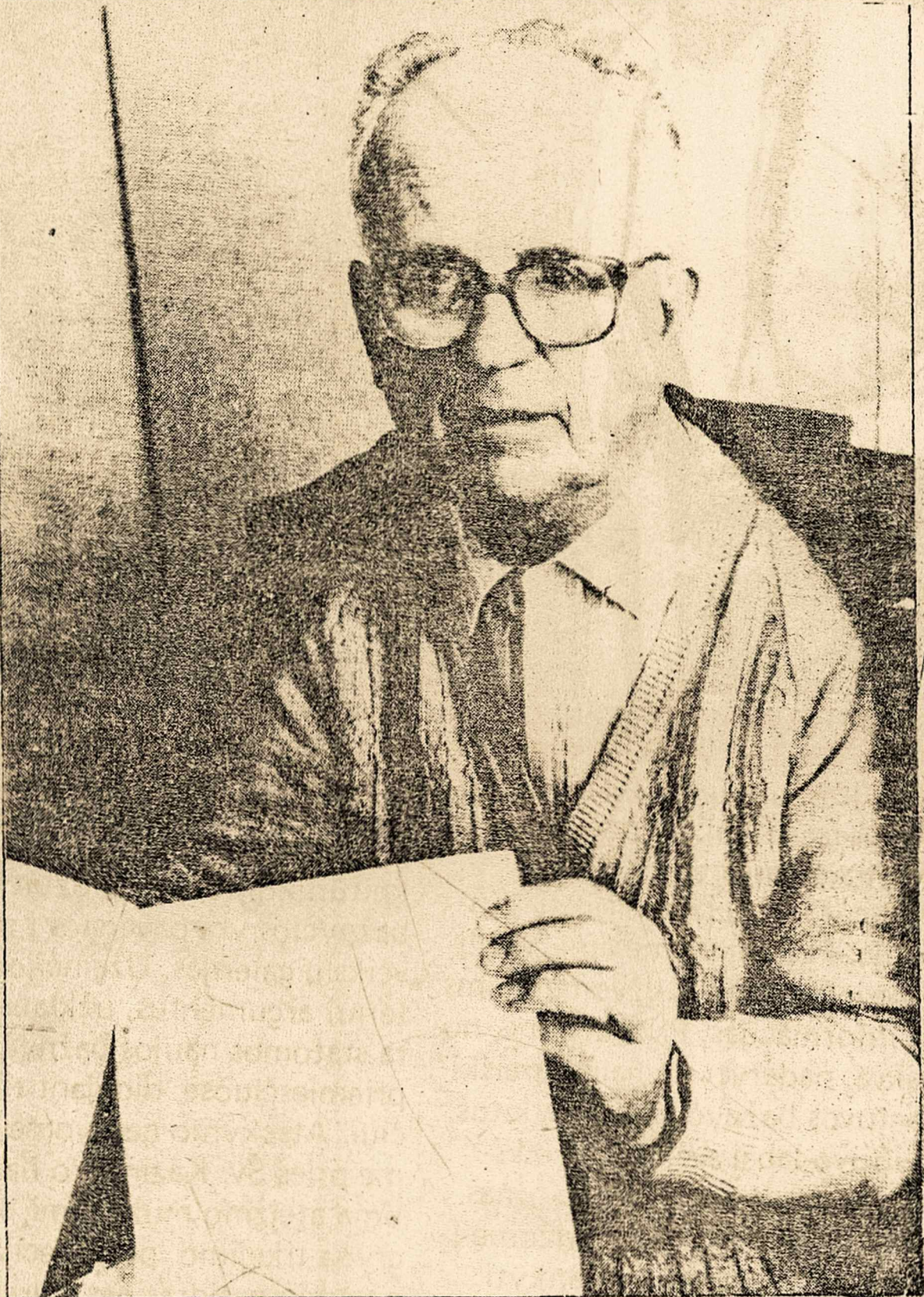
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 800,00

I tolimes kraštus: 75 Dol.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

O padre José, denunciando.

FOLHA DA TARDE, O ESTADO DE S. PAULO popietinio dienraščio laidoje spalio 13 d. skyrė beveik visą puslapį KUN. JUOZUI ŠEŠKEVIČIUI ir jo paskelbtom lažybom Leonardui Boff'ui nuvykti į Lietuvą ir patikrinti, ar ištikrųjų ten egzistuoja ta religinė laisvė, apie kurią Boff'as taip daug kalba. Nuotraukoje kun. J. Šeškevičius rodo Vilniaus uždarytu bažnyčių sąrašą.

svarbiausieji Religinių Reikalų Valdybos pareigūnai, būtent: pirmininkas Karčėvas, Katalikų Skyriaus atstovas Kuznetzovas, vice-pirmininkas Milanovas ir Gusejevas, vice-pirmininkas Religijos reikalams. Kalbėjomės dvi valandas. Pradžioje kalba buvo paprasta, lengva; paskui vis sunkiau, kiekiau. Dom' Ivo kalbėjo labai aiškiai, išreikšdamas mūsų nepasitenkinimą patir-

tais dalykais Lietuvoje. Iškėlėme vėl uždarytų bažnyčių klausimą, priminėm sumintus kunigus, nagrinėjome Kunigų Seminarijos problemas, Šv. Rašto vartojimą, Vienuolių Ordinų. Išleidome paskui į filosofinį pokalbį, nagrinėjome religinės laisvės klausimus, vaikų auklėjimą, katekizaciją; nagrinėjome tikėjimo svarbą žmogaus gyvenime.

Valdžios atstovai užginčijo mūsų iškeltus reikalavimus, remdamiesi sovietiniais įstatymais. "Bet kodėl Jūs negalite pakeikti, patobulinti įstatymus?" — prieštaravo. Į tai gavome atsakymą, jog įstatymai yra visą laiką tobulinami, bet tam svarbiausia kliūtis, kad didžioji tautos dalis yra ateistai.

Pasikalbėjimas baigėsi, kai mes pasiskėmė, kad rašysime peticiją Mihailui Gorbačioviui, prašydami atidaryti Šv. Kazimiro bažnyčią ir Vilniaus Katedrą, nutraukti tisuvaržymus Kunigų Seminarijai, leisti atidaryti vienuolynus. Mes parašėme keturių puslapių laišką — peticiją. Neužprotes tavo.

Viešas pareiškimas

Po to susitikome su atstovais iš Pietų Amerikos Instituto. Ten dirba apie 100 tyrinėtojų ir mes jiems kalbėjome per pusantros valandos.

Prieš išvažiuojant pasirašėme viešą višomenei pareiškimą Katalikų ir Stačiatikių bažnyčių vardu. Šis dokumentas buvo diskutuotas su Stačiatikių Bažnyčios Departamento Skyriaus atstovais: Padaryta keletas pataisų, kol prieita prie bendro testo. Pav: — jis buvo parašė, kad Stačiatikių ir Katalikų Bažnyčios stengsis dirbti ir dėti visas pastangas taikos išlaikymui. Mes idėjome pataisą sekančio turinio: "Kad būtų duotos garbingos gyvenimo sąlygos visoms tautoms, t.y. socialinė teisybė ir sąžinės laisvė, pagarba religinėms vertybėms, moralinis auklėjimas ir religinis švietimas tiems, kurie yra tikintieji". Tai buvo įrašyta į viešą pareiškimą, kuris turės būti spaudoje paskelbtas.

Vizito apibūdinimas

Grijome per Romą į Braziliją. Neužilgo teks sugrįžti atgal į Romą ir perduoti užprotokuluotas žinias Popiežiui. Randu, kad mūsų kelionė į Sovietų Sąjungą ir Lietuvą buvo labai naudinga ir reikalinga. Džiaugiuosi, kad turėjau progos pažinti lietuvius gyvenančius São Paulo, o paskui pamatyti tą mažą šalį ir tokius stiprius žmones", — baigė vyskupas Dom Luciano savo pasikalbėjimą Šv. Kazimiero Parapijos salėje São Paulo mieste, Brazilijoje.

Pasikalbėjime dalyvavo lietuvių bažnyčių ir organizacijų atstovai. Pasikalbėjimas buvo Brazilijos Lietuvių B-nės valdybos įrašytas į juostelę portugalų kalba ir sutrumpintai išverstas ir paruoštas spaudai lietuvių kalba.

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1º and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvras de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

DERYBOS VILNIUJE

Išėivijos ryšiai su okupuota Lietuva tebėra sunkiai sprendžiama problema. Ji tik tada išsispręstų, jei pasibaigtų sovietinė okupacija. To visi labai laukiame, tačiau jos galo dar nematyti. Tautai tenka gyventi Sovietų Sąjungos atneštoje priespaudoje, su kuria turi skaitytis ir išėivija. Kokios bebūtų sąlygos Lietuvoje, išėivija negali nuo jos izoliuotis bei ramiai žiūrėti rankas sudėjusi. Ir juo sunkesnės gyvenimo sąlygos Lietuvoje, juo didesnis turi būti išėivijos rūpestis jai padėti. Noro pagelbėti Lietuvai išėivijoje netrūksta, bet trūksta būdų bei priemonių jai pagelbėti, nes viską blokuoja sovietiniai sargybiniai. Išėiviai, norintys padėti Lietuvai, atsitrenkia į sovietinės okupacijos sieną. Jie nori užmegzti tiesioginį ryšį su pavergta tauta, bet kelią pastoja pavergėjai. Kai kurie išėiviai, nebeskirdami kur yra tautos interesai ir kur pavergėjo, bando palaikyti ryšius, pasitenkindami pavergėjų atstovais ir pasiduodami iliuzijai, kad tai jau ryšiai su tauta. Kad jie tuo būdu stiprina pavergėjus, o ne pavergtuosius, visai nejaucia. O čia kaip tik ir glūdi visa painiava. Visi išėiviai nori bendrauti su savo tauta, o ne jos pavergėjais, tačiau konkrečiose situacijose tai nelengva įžvelgti, nes sovietinė sistema nevengia maskavimosi bei propagandinio klaidinimo.

Išėivijos ryšių su pavergta Lietuva klausimą iš naujo pajudino "Gimtas kraštas", išspausdinęs 1987 m. 27 nr. reportažą "Sėskim ir pakalbėkime", kuriame aprašomos lyg ir derybos Vilniuje prie apskrito stalo. Jose dalyvavo išėiviai, besitelkiantys daugiausia apie "Aki račius", būtent: Mykolas Drunga, prof. Edvardas Kaminskas, Kęstutis Keblys, Liūtauras Mockūnas. Iš okupuotos Lietuvos pareigūnų dalyvavo: prof. Česlovas Kudaba, Rimgaudas Mališauskas, Justas Paleckis, Vaclovas Sakalauskas, A. Čekuolis. Iš jų pokalbių matyti, kad dabartiniame gorbačiovinio persitvarkymo laikotarpyje ir okupuotoje Lietuvoje atsiranda naujų galimybių ryšiuose su išėivija. Dalis užtvarų, izoliavusių pavergtą tautą nuo išėivijos, galėtų būti nugriauta. Bet toji galimybė tebėra netikra. Pokalbyje dalyvavę sovietiniai pareigūnai mažai teturi galios, ir jų sprendimai gali būti nubraukti maskvi-

nės valdžios, kuri ten yra visagalė ir nuo kurios viskas priklauso. Išėivijos žmonės, dalyvavę pokalbyje, nors ir kultūrininkai, bet neturį mandato kalbėti išėivijos vardu. Jų pažadai yra asmeninio pobūdžio ir gali nerasti platesnio pritarimo išėivijoje. Vis dėlto reikia pripažinti, kad tose Vilniaus "derybose" buvo pajudinti lietuvių tautai reikšmingi klausimai, ir tai pozityvia prasme.

Minėtuose Vilniaus pokalbiuose buvo keliami daugiausia kultūrinio pobūdžio klausimai, kurių sprendimas eina vis per "Tėviškės" draugiją, vadovautą gen. Pr. Petronio, dabar vadovaujamą V. Sakalausko. Tai pats netinkamiausias kelias kultūrinėm problemom svarstyti bei spręsti. "Tėviškės" draugija yra sovietinės rusiškosios "Rodinos" steiginy, politinė-propagandinė institucija, tarnaujanti Maskvai. Jos painiojimas kultūrinėje srityje yra viso reikalo gadinimas. Vienas pokalbio dalyvių pasiūlė steigti "Tėviškės" draugijos atitinkamą išėivijoje. To dar netrūko. Tai būtų naujas baubas išėivijai gąsdinti. Jau daug priimtinesnis tam tikslui prof. Č. Kudabos minimas Kultūros fondas, kuris ribotą kultūrinę sritį. Bet ir čia tyko pavojus: sovietinėje sistemoje visa kultūrinė sritis yra pajungta politikai. Ne be reikalo vienas Vilniaus pareigūnų pareiškė, kad visoje ryšių su išėivija problemoje yra vienas neperžengiamas "tabu", būtent negali būti "kvestionuojamas Lietuvos inkorporavimas į TSRS". Taigi nei straipsniai, nei knygos, nei novelės, nei romanai, nei poezija, nei paveikslai, nei dainos, nei giesmės, kur keliamas Lietuvos laisvės klausimas, negali pasiekti okupuotos Lietuvos. Toks kultūrinių ryšių palaikymas gali vesti prie tylaus minėto "inkorporavimo" pripažinimo ir laisvės ugnies gesinimo tautoje. O laisvai išėivijai tai pirmaeilis rūpestis.

VISI RELIGINIAI KALINIAI BUS PALEISTI, TVIRTINA RELIGINIŲ REIKALŲ ĮGALIOJIMAS

Associated Press agentūros žiniomis, vyriausias sovietų Religinų reikalų įgaliotinis Konstantinas Kharchevas iš Maskvos tvirtino JAV senatoriui Richard Luger, kad visi už tikėjimą įkalinti kaliniai bus iki š.m. lapkričio mėn. paleisti.

Kharchevas šį tvirtinimą padarė susitikime senatoriaus įstaigoj Washingtono,

kur jiedu kalbėjosi rūpimais klausimais.

"Religija yra vienas kartus puslapis sovietų istorijoj", sakė Kharchevas. "Mes pripažįstam, kad padarėme klaidų praeityje mūsų santykiuose su religija. Daug pasikeitimų dabar vyksta, kad praeitis nepasikartotų".

Sen. Lugar įteikė sąrašą pageidavimų, įskaitant ir amnestiją, kad būtų paleisti daugiau nei 200 krikščionių kalinių, kurie yra įkalinti už savo įsitikinimus. Kestono kolegijos žiniomis, 289 žmonių yra įkalinti Sovietų Sąjungoj už savo religinius įsitikinimus (prieš du metus buvo daugiau nei 450, bet skaičius sumažėjo po Gorbachevo amnestijų). Atrodo, komentuoja Kestonas, kad Kharchevas mano, jog visi sąžinės kaliniai bus amnestuoti 70 m. spalio revoliucijos sukakties proga. Pagal numatytos lapkričio mėn. amnestijos sąlygas, tik apie 30 sąžinės kalinių, kurie yra kalinami už religinius įsitikinimus, bus amnestuoti: gulage dar liks bent 200 religinių kalinių.

Lugar taip pat apeliavo, kad uždarytos bažnyčios būtų atidarytos, kad būtų sustabdyti išpuoliai prieš religiją, kad būtų leista emigruoti tiek krikščionims tiek žydams, ir kad būtų mažiau varžymų leidžiant religinio turinio literatūrą.

"Daugelį Jūsų minimų problemų mes stengiamės pataisyti", Kharchevas sakė, primindamas, kad įstatymų pakeitimai reikalauja tam tikro laiko. "Naujas galvojimas turi pakeisti seną galvojimą".

Anot Lugar, Kharchevas teigė, kad sovietai šį mėnesį atidarys 12 katalikų bažnyčių ir kad bus leista šiais metais atspausinti 100.000 Šv. Rašto egzempliorių.

Kitame interviu su Associated Press korespondentu, Kharchevas aiškino, kad praeity sovietų pareigūnai "nukrypo" nuo Lenino ideologijos ir "nemandagiai" elgėsi su Bažnyčia, bet dabar su Gorbachevo pasikeitimais jai bus leidžiama "gyventi laisvai".

Kharchevas šiuos pokalbius turėjo su sen. Lugar ir spauda jam atvykus į Washingtoną iš Chautauquos, kur dalyvavo Amerikos-Sovietų viešam dialoge. Viktoras Nakas ir Gintė Damušytė iš Lietuvos Informacijos Centro, asmeniškai kalbėjo su Kharchevu Chautaugoj. Jis buvo užklaustas apie J.E. vysk. Julijono Steponavičiaus neteisėtą 26 m. ištrėmimą iš Vilniaus arkivyskupijos. Kharchevas dėstė, kad vysk. Steponavičiaus ištrėmimo klausimas ne jo rankose, o Vatikano. Jie pridūrė, kad ne Vatikanas jį ištrėmė, o sovietai. Užklaustas ar gavo 102 JAV kongresmenų laišką dėl Steponavičiaus, Kharchevas su pajuoka pasakė "koks aš privilegijuotas" ir atsakė, kad to laiško negavo. Jam buvo pristatyta kopija.

POSTO DE SERVIÇOS

SOUZA LTDA.

Rua Voluntários da Pátria, 1275
Santana

Tel. 290-4899

Jurgis Janušaitis

NUOSTABUS REGINYS SAULĖJE

Birželio 24 d. piligriminėje kelionėje Medjugoroje, besiriant iki Apreiškimo kalno gerokai ėmiau pavargti. Tad į pačius kryžių kalnus nebekopiau. Dar keletas pavargusiųjų nutarėme grįžti į kaimelį, kur naujai pastatytoje bažnyčioje 6 valandą vakaro turi prasidėti specialios maldininkų pamaldos. Keturiese su taksi netrukus pasiekėme bažnyčią. Čia jau buvo susitelkusios didelės minios žmonių.

Apžiūrėjau bažnyčią. Kukli, bet erdvi, talpinanti iki 2000 žmonių. Nematyti šventųjų paveikslų, tik kuklus altorius ir kryžiaus kelių replikos. Bažnyčioje garsiai meldžiamasi kroatų kalba. Didelė spūstis ir tvanku. Tad nerizikavau bažnyčioje ilgiau pasilikti. Mūsų lietuvių penketukas susimetėme prie bažnyčios esančiame parkelyje, kur radome suolelį ir pavėsį pasislėpti nuo saulės spindėjimo.

Pamaldos įspūdingos. Garsiai, vienam dvasiškiui vadovaujant, kalbamas rožinis visos penkios dalys. Kalbama, atrodė, kroatiškai, tačiau Sveika Mariją antrąją dalį minia atsakydavo savomis kalbomis. Mes atsakydavome garsiai lietuviškai. Po kiekvienos rožinio paslapties buvo visų giedama Ave, Ave Marija, Veni Creator ar dar kitos giesmės lotyniškai. Ir tai nuostabiai gražiai skambėjo ne tik artumoje, bet ir plačiose apylinkėse, nes veikia garsintuvų sistema.

Po to buvo giedama litanija lotyniškai. Atsakinėjo visa minia taip garsiai. Ir po kurio laiko staiga ėmė keistis oras. Tarytum rodėsi prieblanda, lengvutė, melsva. Tuo pačiu metu iš parkelio plačia srove ėmė veržtis minia arčiau prie bažnyčios, didėlėn aikštėn. Keista, kur skuba tie žmonės maldos metu. Net pa juokavau savo kaimynam, sakydamas bene vėl gaudo kokį vargį ar kas nors susimušė. Tai, žinoma, juokavau, bet tuo pačiu ėmiau domėtis, kasgi ten vyksta. Mudu su Matilda Marcinkiene pakilome nuo suolelio ir atvykome į aikštę arčiau bažnyčios. Pastebėjau, kad minios žmonių rankomis akis prisidengę žiūri į saulę. Aplinkui suklupę jaunos mergaitės, berniukai, vyrai ir moterys, rankas pamaldžiai sudėję, aukštyn pakėlę, net ašarodami meldžiasi ir žiūri taip pat į saulę. Daugelio rankose rožiniai. Žvelgiu ir aš į saulę. Ir čia štai nuostabi akimirka. Į saulę žiūriu paprastais akiniais ir galiu ją žiūrėti taip, kaip į elektros lemputę.

(Bus daugiau)

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

MEDITACIJOS

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVAŠIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

Nedingsta niekas, ką mes gyvendami darėm,
nes viskas sugula kaip medžio rievės mummyse,
ką mes pasakėm sukūrėm, sugriovėm,
ir jokių vilčių nėra, kad pradingsim mes patys
(kai kam tokios viltys visai ne pro šalį būtų...),

Susirenka prie karsto visi —
verkiantys, dovanojantys, keikiantys —
ir jų malda, dovanojimas ar keiksmas dabar siekia dangų.
Pilnas ramybės dangus laukia pavargusių.
Pilnatvė pripildys visus gerus ir šventuosius.
Ir griežimas dantimis — visus apsigavusius.
Angelų draugais reikės būti visiems geriesiems.

Ir visa tai — ne pamaldi fantazija.
O TĘSINYS TO, KAS BUVO ŽEMĖJE GYVENANT.
Tęsiny pas Dievą arba labai toli nuo Jo —
tenebrae exteriores — Tolimi Atšiaurūs Pakraščiai.
MIRTIS — VAINIKAS.

P A B A I G A

□ Mes niekada nieko nepabaigsim ir neišbaigsim —
mąstant sušvinta nauji pasauliai ir nauji akiračiai.
Dabar kvietimas:

Praeinat, praplaukiat, nesustodami ir nepažiūrėdami —
ir lieka šalia kelio nepaliesti tokie gaivūs šaljiniai.
Sustojat, pažiūrit — nuostabi, jauki, miela, bažnytėlė —
pakvimpa vaikyste, močiute ir sudužusiom pasakom...
Pabūnat prie durų, toji nuo altoriaus prieangy,
kur kadaise stovėdavo nusidėjėliai ir muitininkai —
nesuprantamas, tolimas, nepasiekiamas stebuklas:
"ne man tas pasaulis sukurtas".

Ateinat retkarčiais — Kalėdų Naktį,
suvalgę lietuviškas Kūčias — Dievo pyragą,
— Velykų Rytą, skambant varpams ir einant aplink bažnyčią,
kai laukia velykinis stalas, suruoštas motinos rankom.
Gal skubi išpažintis ir Komunija kamšatyje nesušildo širdies.
Ir skverbias pagunda, ir graužia kinivarpa sielą:
paseno Bažnyčia, liko kažkur šalia kelio,
negali nieko Bažnyčia, negali nieko Dievas...

O galgi ateikit arčiau. Kūnu ir siela.
Ir paragaukit visko, ką dalija Bažnyčia.
Tik suvalgyta duona pavirsta mūsų kūnu.
Tik išgertas vanduo numalšina troškulį.
Tik pilna krūtine įkvėptas oras leidžia pajusti — "gyvas esu".
Ateikit ir apsivalykite, jeigu purvina sieloj.
Ateikit arčiau prie Šaltinių — Bažnyčion visai.
Pabandykit pabūti su Kristumi.

Atsisuko Jėzus ir paklausė vyrus: "Ko ieškot?" —
— "Mokytojau, kur gyvenit?" — "Ateikit ir pamatysit".
— "Mes radome Mesiją, pasakė Andriejus Petru (plg. Jn 1, 38—41).

Tikiu: atsiras Viskas. Tik ateikit:
PARAGAUKIT IR PABANDYKIT GYVENTI ŠITAIP.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
IRASYDAMI JUOS Į KULTŪRINI KAZIMIERINI FONDA

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL · Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

FONE: 449-4379

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 · Conj. 2 · Vila Sacadura Cabral · S. André

A. Kalnius

GILIAI ĮMINTOS PĖDOS 50 METŲ
BŪVYJEKun. dr. P. Gaidos auksinis kunigystės
jubiliejus

(Tęsinys iš pereito numerio)

Pagaliau sudiev savo numylėtai Lietuvai, sudiev Prancūzijai, Vokietijai ir Belgijai, o būk pasveikinta lietuviškomis salėmis nuklota Kanada. Taigi 1950-52 jis jau Quebecko provincijoje, Mont – Laurier kunigų seminarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbavosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą – anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusi su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būta penkta svetima kalba.

Yra sakoma, kad žmogų pažinsu iš jo darbų. Tai tiesa. Iš dirvoje išvartytos vagos pažinsi artoją, iš narsos kovų lauke išskirsi karį, o iš mokslu apsišarvavusio žmogaus išvysi jo rūpesčius ir idealus. Kun. Gaidos atveju iki šiol mes pastebėjome, kad jis laikas nuo laiko vis kalė, viz blizgino savo mokslo šarvus, o pertraukų metu tai pripuolamai vis rašė, tai dirbo sielovadinį darbą tiek lietuvių, tiek kitataučių tarpe, bet didieji jo veiklos užmojai ryškiausiai iškilo tik Kanadoje, ypač jo filosofinė ir estetine plotmė. Kai eilinis žmogus Dievo akivaizdoje apgailėstauja savo negalią plunksną vedžioti, tai kun. P. Gaidai jis be jokio prašymo į jo rankas ją įspraudė, ir dar kokią – tik rašyk. Ir jis, kaip jau pastebėjome, dar mokinuku būdamas jau rašė, klieriku – rašė, kungu – rašė ir dabar rašo ir kitus ragina rašyti. Čia iš stambiųjų jo rašto darbų bent man žinomus išvardinsiu.

Pirmojo knyga – „Išblokštasis žmogus“ išleista „Ventos“ Vokietijoje 1951 m. Šioje knygoje nagrinėjami daugialypiai žmogaus gyvenimo aspektai, kurių vienas yra išblokšto žmogaus būseną. Šioje būsenoje esame atsidūrę ir mes. Vienintelė šio žmogaus paguoda esanti viltis. Betgi viltis taip pat yra daugiasluoksnė. Paveikiausia yra absoliutinė viltis. Ji ištraukia žmogų iš desperacijos srūvio.

Giliaras Urbonas su kun. dr. Pranu Gaida, „Tėviškės Žiburių“ red.

Antroji knyga – „Milžinas, didvyris, šventasis“, išleista 1954 m. Broklyne. Knygos mintį gana vykusiai išreiškė dail. V.K. Jonyno piešinys: trys galvos – milžino, didvyrio ir šventojo. Milžino asmenyje dominuoja realusis pasaulis, t.y. daiktinės vertybės. Didvyrio plotmėje iškyla asmens perspektyva su ryškiai dvasiniu atspalviu, žėrinčiu religine šviesa. Šventasis yra tas žmogus, kuris siekia asmeninės religinio gyvenimo viršūnės – artimiausio santykio su Dievu.

Trečioji knyga – „Didysis nerimas“, išleista 1961 m. Amerikoje. Jos gana dramatiškas viršelis taip pat pieštas dail. V. K. Jonyno. Piešinys nesunkiai perprantamas, tik perskaičius knygą – iš nerimo išsilaisvinimas ateina tik nenumaldomu kilimu aukštyn. Autorius šią knygą skiria savo tėvų atminimui. Knygoje nagrinėjamos įvairios nerimo formos, besireiškiančios žmogiškosios būties dramoje – savęs praradime arba atradime, aplamai, savęs ieškojime.

Ketvirtoji knyga – „Nemarus mirtin-gasis... Arkivyskupas Teofilus Matulionis... Ganytojas, kunigas, kankinys ir laimėtojas“. Tai didžiojo Lietuvos arkivyskupo monografija, išleista Lietuvių katalikų mokslo akademijos Romoje 1981 m. Nors visi kun. Gaidos veikalai yra didžiai vertingi, bet šis yra, man atrodo,

vertingiausias, ypač ta prasme, kad jame išryškinti žmogaus švento gyvenimo bruožai, kurie atspindėjo arkivysk. Teof. Matulionio veide. Ši knyga eiliniam žmogui yra kelrodis į dvasinius kairius. Ją perskaitę, žmogus gali pasijusti, tarytum būtų išklauses visos savaitės labai gerai paruoštas rekolekcijas. Ji kada nors taps pirmos eilės istoriniu dokumentu šio nuostabaus vyskupo kanonizacijos bylai iškelti.

Penktoji knyga – „Lithuanians in Canada“, spausdinta Toronte 1967. Nors ši knyga iškilo platesnės iniciatyvos J. Kardelio, J. Puzino, A. Rinkūno, J. Sungailos dėka, bet kun. Gaida ją redagavo.

Šeštoji knyga – tai minėtasis kun. Gaidos ir kun. V. Mankeliūno vertimas iš vokiečių kalbos garsaus vengrų vyskupo T. Totho knygos.

Atsidūręs Toronte, kun. Gaida pragyvenimą pelnė, dirbdamas kanadiečių parapijoje. Dėlto jo darbas „Tėviškės Žiburių“ redakcijoje buvo ribotas. Jis paruošdavo spaudai pirmąjį laikraščio puslapį.

Redaktoriui A. Šapokai mirus 1961 m., Lietuvos katalikų kultūros draugija „Žiburiai“ susidūrė su naujo redaktoriaus problema. Vienas iš draugijos šulų – J. Andriulis – gyveno mano kaimynystėje. Mudu kartkartėmis susitikdavome. Taigi ir šiuo reikalu teko išsikalbėti. Nemindamas kitų asmenų, aš iš karto pasiūliau kreiptis į kun. Gaidą, kuriam šis darbas buvo aiškus, kaip saulėtą dieną. Nežinau, ar mano patarimas turėjo kokios reikšmės ar ne, nes gal ir daugiau kas panašiai galvojo, bet iš tikrųjų, kaip geriausias pasirinkimas, vyr. redaktorium buvo netrukus pakviestas kun. P. Gaida. Jam šis darbas, kaip jau žinome, buvo ne naujiena. Jį dar gimnazistą su redagavimo darbu ir technišku laikraščio apipavidalinimu supažindino mokyt. St. Tijūnaitis, anuometinis vaikų laikraščio „Žvaigždutės“ redaktorius. Tai buvo labai kukli pradžia. Ogi kol jis atsisėdo į redaktoriaus kėdę, jau buvo giliai įsibrėdęs į spaudos patirties gelmes. Taigi iš jo rankos išsprukę „Tėviškės Žiburiai“ vis tobulėjo ir netrukus savo turinio įvairumu ir pavidalu nušvito kitų laikraščių tarpe, juos palikdami didesniame ar mažesniame šešėlyje ne tik iševijoje, bet, kaip teko nugirsti, ir okupuotoje Lietuvoje. Dėl to nenuostabu, kad apie šį laikraštį ir jo redaktorių pagarbiai pasisakė ir dr. Dov Levinas, dabartinis ukrainiečio Demjanjuko teisėjas Jeruzalėje. Jam, matyt, patiko redaktoriaus objektyvumas ir lojalumas, leidžiant ir žydams pasisakyti jų didžios nelaimės problemomis. Be to iš lietuvių pusės čia buvo liečiami ne tik „raganų medžioklės“ klausimai, bet ir žydų užpuoliai prieš lietuvių tautą, kurie giliai pažeidė jos garbę.

(Bus daugiau)

ANGIE
GIRCKUS & CIA. LTDA.
 CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA
 MODAS

Rua Solon, 773 Fone: 221-6377 Bom Retiro
 CEP 01127 - São Paulo - Capital

Magdalena Vinkšnaitienė

EKSKURSIJA I LIETUVĄ

(tęsinys iš "M.L." nr. 40)

Aušros Vartai

Idomi yra Aušros Vartų istorija.

Apie 1500-uosius metus Vilnius dažnai buvo užpuolamas totorių. Todėl miesto gyventojai nutarė jų pačių lėšomis ir pajėgomis miestą aptverti mūro siena, kurioje buvo padaryti 5 vartai arba bromos. Miesto smaigaly, pačioje pavojingiausioje priešų puolimo vietoje, vartai buvo pavadinti Aštrioji Broma. Kai kas dar juos vadino Medininkų ar Ašmens Broma, nes pro tuos vartus kelias ėjo pro Medininkus į Ašmenę.

Viršuje Aštriosios Bromos, pagal Vilniaus miesto užsakymą, buvo nupieštas gražus madonos paveikslas. Manoma, kad tą paveikslą piešė tas pats menininkas italas, kuris piešė Liet. D. Kunigaikščio Zygmano Augusto žmonos Barbaros Radvilaitės portretą, nes veido bruožuose yra labai daug panašumo. O tai turėjo įvykti apie 1550 metus, kai Barbora dar buvo gyva. Madonos paveikslo rūbai yra aukštos meninės ir materialinės vertės, nes jie buvo padaryti to meto Vilniaus auksakalių iš brangaus metalo. Mat paveikslo paskirtis buvo ne bažnyčiai, o paminklui, t.y. kad būtų patvarus ir matomas iš tolo.

Aušros Vartų arba Aštriosios Bromos madona buvo visų gerbiama, kaip didi apgynėja Gedimino miesto.

Jau virš 300 metų, kai Aušros Vartų paveikslas garbinamas kaip stebūklingas. (Pirmieji stebūklai skelbiami nuo 1671 metų). Keliaujant pro tuos vartus ne tik katalikai, bet ir kitų tikybų išpažinėjai pagarbiai nusiima kepures ar skrybėles. Laikui bėgant buvo sukurta lietuvių ir lenkų kalbomis giesmės, litanijos ir daugybė maldų Aušros Vartų Madonos garbei. Ji tapo pavadinta Gailestingoji Motina. Paveikslo rémai ir kolonos pamažu tapo nusagstyta brangiais metalais, daugiausia širdies pavidalo, vadinamais "votais". Tai padėkos ženklai už įvykusius stebūklus.

Vilniaus miestas pavedė tada Aušros

Vartus globoti karmelitų vienuoliams, bet paveikslas išliko. Paskui buvo pastatyta mūrinė koplyčia, kuri daug kartų buvo reformuota, o paveikslas restauruotas.

Šiuo metu koplyčia yra antrame aukšte. Užlipti į ją yra mediniai laiptai. Įėjimas iš šono, nes priešais altorių yra stiklo langai.

1927 metais buvo gautas iš popiežiaus leidimas Gailestingumo Motinos paveikslą iškilmingai vainikuoti. Ją garbina ne tik lietuviai ir lenkai, bet ir kitos tautos. Visa eilė lietuviškų parapijų įvairiuose kraštuose turi Aušros Vartų pavadinimą. Sanpaulyje, Vila Zelinoj yra Aušros Vartų paveikslas šv. Juozapo bažnyčioje.

Šis platesnis aprašymas yra atsakymas ypač tiems asmenims, kurie mane grįžusią iš Lietuvos klausinėjo: kokie ten yra Vilniuje tie Aušros Vartai?

Vilniaus Universitetas

Prieš 8 metus Lietuva ir visame pasaulyje išsisklaidę lietuviai plačiai minėjo, ypatingai spaudoje, garbingą 4000 metų Vilniaus Universiteto sukaktį. Įsteigimo data yra skaitoma 1579 m. Beveik 200 metų Vilniaus Universitetas vadinosi Vilniaus Akademijs. Tai buvo pirmoji Aukštoji Mokykla visoje Rytų Europoje ir vaidino svarbų vaidmenį švietimo reikaluose. (Maskvoje seniausias universitetas buvo įsteigtas 1755 m.).

Garsūs buvo Vilniaus Universiteto archyvai, gausios bibliotekos ir turtingi muziejai. Tačiau įvairių karų metu didei

alis tų istorinių vertybių buvo išvežta į Minską, į Maskvą ir į Lenkijos archyvus.

Mūsų ekskursijos dalyviai apgailestovom, kad neturėjom progos pažinti Vilniaus Universiteto vidaus, nes buvo vasaros atostogų laikas ir visos šalys buvo uždarytos. Mes tikrai pasidairėme įėjimą į Universiteto kiemą ir pasikalbėjome su mūsų palydove.

Linkėtina, kad sekančių ekskursijų dalyviai turėtų galimybę pamatyti Vilniaus Universiteto vidų, kur yra sutelkti gausūs mokslo, meno ir kultūros lobiai.

Apart Universiteto, praeidami ar pravažiudami matėme Vilniuje visą eilę kitų kultūriniam tikslams skirtų didingų pastatų, kaip antai: Filharmonijos Rūmus, Dailės Muziejų rotušėje, Teatro Rūmus (statytus 1974 metais), Centrinę Biblioteką, Sporto Rūmus ir kt.

(bus daugiau)

VIENA KALBA KITOS NEGADINA

Kai kurie tėvai specialiai nekalba namuose lietuviškai su savo vaikais dėl to, kad "nesugadintų" jų anglų kalbos. Labai gaila tų šeimų, nes tai, greičiau, yra tik nenoras pašvesti daugiau laiko šiam reikalui. Įvairūs dvikalbių vaikų tyrimai rodo, kad dėl dvikalbiškumo anglų kalba nenukenčia. Paskutiniame Montessori mokyklos "Žiburėlio" žiniaraštyje yra įdėtas straipsnis "Saying Yes (Si, Oui) to Bilingual Families", kaip tik tokį teigimą patvirtina. Straipsnio autorė Joan Wester Anderson, jis paimtas iš "Crowning Parent", Jan, 1987, Vol.15, N° 1. Straipsnyje sakoma, kad daugiakalbiškumas raginamas lingvistų ir tėvų, kurie pajėgę atsikratyti "immigrant inferiority" jausmo ir mato didelius plusus kalbų mokėjime. Auklėtojai tiki, kad antros kalbos mokėjimas skatina įvairesnį vaiko galvojimą ir pakelia savęs vertinimo jausmą.

Mūsų Vaiko redaktorė

Stasė Vaišvilienė

JUOKAI

Turguje

Pirkėja klausia:
— Kiek tie kiaušiniai kainuoja?
Pardavėjas:
— Po penkis centus sveiki, po keturis sisikūle.
— Tai prašau man tuziną sukulti

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

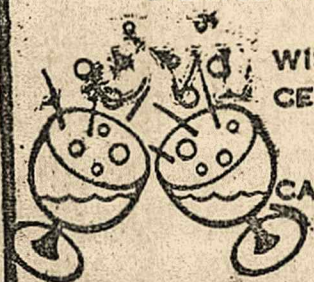
BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manoelã, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

Alina Mošinskienė

PASIILGĘ PRISIMENAME

Garbinga, darbštų, tokį švytintį išgyvenimų nubaltintą, lyg sidabru nulieta, tokį ryškų savo nuomonėse, tokį vaidrų gamtoje, tokį šypsenoje draugišką visiems Aleksą Vinkšnaitį, be laiko atlikusį mūsų lietuvių saujelę svetur. Ši saujelė „saujelė“, bet turiu mintyje, kad tikrai pratęs „bočelio“ troškimus, ir šventis Vinkšnaitių suklestės visu žiburiu numyse – lietuvių išėivijos jaunosios kartos gaivinama.

Tyla ramina išgyvenimų sriautus. Tuoje išgyveną vienišumą našlė, vaikai ir būkai senelio linksmybių nesulaukę... Tuoje jį laidojome susirinkę – niekas neatsiliepė prie karsto atsisveikinant... Niekas neišdrįso – mes vis baidomės pats vieni kitų – O jis per kelias minutes liko tik pelenu sauja. visų panašus liūdnas – kas žemėn atiduotas, kiti pelėnais nori dingti.

Bet Aleksas liko mano atmintyje gyvas, kaip žmogus – lietuvis patriotas ir mano maldos jį visur lydės su dideliu ilgesiu, kaip vieno iš daugelio „brnamių“, kurių ištikimu savo tautai, savo principams, savo sąžinei.

Svetur priglūdes, jis priėmęs tos gamtos gausą ir grožį, ją pamilo. Juk gamta visiems duota pasidžiaugti, pasigėrėti dovana žmogaus dvasios – sielos potysiui. Tai ir Aleksas, kur statėsi namelį, ten sodino ir medelį, o žmona Magdalena tuoj gėlynus ir daržoves sėjo. Buvo tai abiems atvanga, kad ir atšiausioje P. Amerikos gamtoje – bet jauku tarp gėlynų ir žolynų – juk tos mūsų žemės, mūsų kasdienybei pasigėrėti – Dievo duota gyvybės dovana. Gyvybės dovana, šiandieną toks trapus siūlelis rišas su Amžinybe. Štai buvo žmogus – ir nebėra. Nebesugražibamai išėjo tyliai, be skundo – užgėso.

Aleksas Vinkšnaitis peliko gražią šeimą, gražaus prieauglio susilaukė. Jo šviesi asmenybė atsispindės anūkių šypsenoje, ji išliks tol, kol tėveliai gerbs garbingo patrioto Lietuvos sūnaus palikimą savo vaikuose, – kol jie mokės gerbti duotą, kasdieną duoną ir pasitikti kiekvieną rytmetį su padėka, kaip ji,

pasitikdavo jų bočelis – Lietuvos sūnus, Lietuvai.

Tuo pačiu reiškiau savo didelę pagarbą našlei Magdalenai Vinkšnaitienei, nepalūžusiai vyro netekus, bet ir toliau besidarbuojančiai lietuviškoje mokykloje V. Zelinoje – „pasėta grūda“ brandinant. Aš tikiu, kad lietuviai išėivijoje susipras savo tautos sūnų ir dukterų pastangose remdami ir duodami nors „saują entuziazmo“ jos pastangoms. Tegyvuoja laisvėje „Aleksa Vinkšnaitio“ vardu atžymėta Brazilijoje – lietuviškpi mokykla.

DVASIA IR TAUTINĖ MISIJA

Jeigu sakome, kad stiprybę mes semiamė iš mūsų tautos praeities, tai tą praeitį reikia pažinti, gerbti ir ją didžiuoti. Taip mums byloja ir pirmojo Aušros numerio pradinės eilutės. Posakio cituotojas buvo Lietuvos nepriklausomybės deklaracijos signataras, pirmasis, kuris ją viešai perskaitė pasauliui ir Aušros pirmasis redaktorius bei leidėjas. Basanavičius yra dažnai atsimenamas dėl šių savo nepaprastų atsiekimų, ypač dėl Aušros redagavimo.

Aušra žadino ir brandino lietuvių tautą, ruošė ją artėjančiam nepriklausomam gyvenimui ir atvėrė daugeliui to meto jaunų lietuvių inteligentų lietuviškas akis, tarp jų ir Lietuvos himno autoriui daktarui Vincui Kudirkai. Tačiau, nežiūrint visų savo atsiekimų, dr. Basanavičius gal yra nuoširdžiausiai atsimenamas lietuvių tautos kaip jos gerasis mylintis tėvas, kuris tėviška kantrybe ir viltimi mokė beatgimstančią Lietuvą ir tarsi už rankos ją vedė į jos šviesią ateitį – į jos aušrą.

Gal pati svarbiausia Basanavičiaus tautos žadinimo priemonė buvo tautos istorijos – praeities svarba. Aušros pirmasis numeris yra persunktas Basanavičiaus norų parodyti mums praeities kilnią reikšmę. Patriarchas aiškina: „Visa mūsų tauta turėtų atminti ir pažinti praėjusį laiką... visus laimingus ir nelaimingus atsiekimus, kurie šiokių ar tokių būdu padarė mūsų giminę tautą, kokią šiandien regime... mes, lietuviai, šios galdynės turime sekti pavyzdį gerų sūnų senovės Lietuvos... jų gyvenimą pažinę, pažinsime geriaus juos, o juos pažinę ir patys pasižinsime“.

Basanavičiaus neužgėstanti svajonė buvo Lietuvos nepriklausomybė. Tą

džiaugsmą Lietuva ir jos patriarchas sulaukė – Lietuvos dvasia išsiskleidė nepriklausomybės paskelbimu. Šią didžiąją Basanavičiaus svajonę simboliškai ryškina nuostabus istorinis sutapimas – dr. Jonas Basanavičius mirė kaip tik vasario 16-tą dieną.

Tačiau su Basanavičium negalime sustoti – praeitis negali būti šios dienos centras. Lietuvos atgimimo žadintojai rėmėsi praeities romantika. Tiesa, be romantizmo nebūtų užtekėjusi Basanavičiaus Aušra ir prisikėlimu nuskambėjęs Vinco Kudirkos Varpas.

Kažin ar šiandien kiekvienas lietuvis neturėtų objektyviau pažvelgti į savo širdį, objektyviau spręsti, ar jis nuoširdžiai vykdo savo tautinę misiją. Juk mūsų tiek mažai, o priešas toks milžinas. Taigi kiekvienas tautietis, kuris pasitraukia iš tautinio gyvenimo silpnina mūsų kovos jėgą. Mūsų tautinė misija, savaimė aišku, yra pirmiausia išlaikyti savo tautos gyvybę ir tapti atsakingais ir veikliais tautos nariais.

O kaip tautinę misiją supranta lietuvių išėivijos jaunoji karta? Gimęs ir užaugęs užsienyje, lietuviškas jaunimas gali pažvelgti į pasaulio lietuvių padėtį iš kitos perspektyvos. Patriotiniam jaunimui Lietuva pagaliau turėtų būti reali ir apčiuopiama. Mūsų kartos logika turėtų mums kalbėti, kad Lietuva nėra kokia tai pasaka, bet tai yra kraštas ir žmonės. Mūsų pagrindinė veikla turėtų būti lietuvių tautos išlaikymas.

Vyturys

SENATORIAI KREIPIASI Į SHULTZĄ DĖL PABALTIEČIŲ TERORIZAVIMO

Rugsėjo 14 d. laiške, dvidešimt JAV senatorių kreipėsi į Valstybės departamento sekretorių George Shultzą su prašymu, kad jis per savo pasimatymus rugsėjo 15-17 dd. Washingtono su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Eduard Shevardnadze užprotestuotų represijas, taikomas prieš pabaltiečius, dalyvavusius rugpiučio 23 d. demonstracijose Vilniuje, Rygoje ir Taline. Senatoriai tą reikalą apibūdina kaip „kriškaitai svarbiu žmogaus teisių klausimu“.

UŽSIMOKĖJO UŽ „ML“

Albertas GREIČIUS	Cz. 500,00
Vitor ŠIAULYS	Cz. 500,00
Aldona M. CAMARGO	Cz. 500,00
Stasys TURCINSKAS	Cz. 500,00
Stasys BUTRIMAVIČIUS	Cz. 500,00
Pijus BUTRIMAVIČIUS	Cz. 500,00
Jonas JODELIS	Cz. 500,00
Eduardo GREIČIUS	Cz. 600,00

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel. 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS DĖMESIO!

Praetame ML-vos numeryje skelbtų paskutinio mėnesio sekamadienio mišių Mokokoj NEBUS. Jos atidedamos į paskutinį lapkričio mėnesio sekmadienį.

ŠVENTKELIONĖ Į NATIVIDADE

Natividade – tai miesčiukas į Šiaurę nuo Rio de Janeiro, beveik Espirito Santo valstijos pasieny. Iš São Paulo važiuojant autobusu, reikia 10 ar net 12 valandų.

Arti Natividade miestelio yra daktaro Fausto de Faria sodyba, kur apsireiškė Dievo Motina penkis kartus; pirmą kartą 1967 m. gegužės 9 d. ir paskutinį – 1977 birželio 12 dieną. Apsireiškusioji dakt. Faustiniui prisistačiusi šiais žodžiais: "Eu sou realmente Miriam, Mãe Imaculada de Jesus Unigenito... Eu sou a Mensageira da Fé e do Amor".

Penktam regėjime Apsireiškusioji prašė, kad toj vietoj būtų pastatytas namas panašus į esantį Efeze, kur Švč. Dievo Motina gyveno 9 metus ir mirė. Dabar šis namas laikomas šventove.

Į šią Natividade šventovę spalio 10, šeštadienį, vakare, išvyko autobusu 48 maldininkų grupė iš V. Zelinės. Šventkelią surengė charizmatinio sąjūdžio maldos grupė, vadovaujant p. Liucijai Santoni ir p. Emilijai Bendoraitienei (kurios dėka dalyvavo ir keletas lietuvių). Dvasios vadu buvo pakviestas kun. P. Urbaitis.

Kelionė – kiaurą naktį; 8-tos valandos sekmadienio Mišios jau Natividadėj, celebruotos vietos klebono kartu su kun. Urbaičiu. Klebonas džiaugėsi sulaukęs svečio, ypač gausiom išpažintim.

Per pamaldas buvo priminta ir Lietuva bei išdalinta tam tikslui paruoštų lapelių.

Vietos gyventojai pasirodė labai malonūs – maldininkus net pietums pakvietė ten netolimon sodybon.

Prieš grįžtant Sanpaulan, buvo pašventos kokios 4-5 valandos ramiam, pamaldžiam apsireiškimų vietovės bei Efezo šventovės aplankymui ir asmeninei bei organizuotai bendrai maldai.

Reikia tik pasidžiaugti šia reta, pilnai pasisekusia šventkeliu.

Ši „M.L.“ numerį išleidžia
brangaus vyro ir rūpestingo tėvo
a. a. ALEKSO VINKŠNAIČIO
mirties metinių atminimui jo našlė, sūnus ir dukterys.

„M.L.“ administracija dėkoja už paramą laikraščiui ir prisimena velionį kaip uolų lietuviškos spaudos skaitytoją ir bendradarbį.

Sveikiname

Garbingą ir nuostabią darbštą Šv. Kazimiero paraprijos kleboną kun. PRANAŲ GAVĖNA, sveikiname jo Gimtadienyje (X.11), linkėdami sveikatos ir ištvermės visuose darbuose ir Apvaizdos palaimos jo kilnių siekimų išsipildyme.

Ilgiausių metų, pačių gražiausių Jums ir Jūsų artimiesiems Šv. Dvasios šviesoje.

linki Algirdas ir Halina Mošinskiai
su šeima

LIETUVIŲ ŠIMTMETIS AMAZONIJOJ

Šiomet sueina pilnas šimtmetis keturių lietuvių misionierių veiklos Amazonijos plotuose – Brazilijoje ir Bolivijoje. Tai ML-vos skaitytojams gerai pažįstami pasišventėliai mūsų tautiečiai:

kun. dr. Aleksandras Ferdinandas Bendoraitis,

seselė Marija Ksavera Šakėnaitė,

kun. prof. Kazimieras Bėkšta, SDB, kurių kiekvienas pralėido po 30 metų tame "žaliame rojuje" arba "žaliame pragare". Jie atlaikė tropines ligas, išliejo daug prakaito, pergyveno daugybę pavojų iš gamtos ir žmonių pusės, nešdami fizinę ir dvasinę sveikatą tų miškų gyventojams.

Prie virš minėtųjų prisideda dar vienas, pats jauniausias, savanoris labdaros apaštalas – medicinos daktaras Vitas Kiaušas, iš Brisbanės, Australijos. Jis šiomet mini, su padėka Dievui ir geradariams, savo misijos dešimtmetį (1977-87).

Šie keturi mūsų tautiečiai misionieriai nori palikti ir regimą savo sudėtinės veiklos šimtmečio paminklą – Fatimos Marijos statulą prie kun. dr. F. Bendoraičio pastatytos ligoninės pagrindinių vartų Guayaramirim, Bolivijoje. Šimtmečio minėjimas ir statulos pašventinimas numa-

tytas šio lapkričio 29 dieną. (KPU)

Ses. Marija Ksavera Šakėnaitė: jau 34 metų talkininkauja kun. d-rui F. A. Bendoraičiui Amazonijos gilumoje – anksčiau Brazilijoje, o dabar ir Bolivijoje.

Halina Mošinskienė

TEBŪNIE PALAIMINTA DIENA

Kada gaunu "M.Lietuvą" ir randu ten vis pasirodančius "Vyturio" straipsnius, tai lyg rodos, manųjų minčių ir sielos iš gyvenimai juose telpa. Niekuo neužgauti nieką, jie tokei skaidrūs – kaip tegali būti labai šviesios sielos žmogus, jaunas – siela, neišsvargintas, nesugniūžęs.

Labai gaila, kad nutrūko Antano Dutkaus memoralai – tai buvo, yra ir esmėje vieninteliai labai svarbūs Brazilijos lietuvių visuomenės kūrimosi išivijoje dokumentacija. Kokia ji bebūtų – vieniems patinkama, kitiems – ne, ji atvaizduoja labai ryškiai lietuvių imigrantų kultūrinį įsigyvenimą Brazilijoje per spaudą ir savitarpio bendravimą. Per 60 metų, niekas nėra to gyvenimo dokumentacijos iškęlęs – jokia parapija.

Joks mokytojas čia gyvenęs ir nežinia kur palaidotas. O svaisčiojimai "poetų" – nieko neįtikina. Antanui Dutkui turi būti duota atatinkama pagarba ne vien Sąjungos-Aliança, bet visos lietuvių senosios išivijos dabar gal noromis ir nenoromis atžymena – pirmajam raštingajam Lietuvių Brazilijoje ateivių gyvenimą aprašiusiam. Laukiame jo straipsnių (dabar nutrauktų) tolimesnės eigos, o kai jie pasibaigs – išleisime pirmąją knygą jo vardu, Autorius pats pasirinks jai vardą, o jo draugai Sąjungiečiai – Aliança ją išleis.

PRANEŠIMAS

Sąjunga- Aliança praneša savo nariams, kad lapkričio (novembro) 14 d, 8 v.v. savo būstinėje, Rua Lituânia, 67 – 56 metų Sąjungos įsteigimo sukaktuvių proga – ruošia priėmimą savo nariams.

Prašome maloniai visus dalyvauti.

Sąjungos – Aliança
Valdyba